Okresní soud v Táboře
sp. zn. 20 Spr 656/2018

Interní protikorupční program Okresního soudu v Táboře

Aktualizované znění k 30. červnu 2018

Schválila: .....

Mgr. Martina Flanderová, Ph.D.
předsedkyně okresního soudu

dne 28. června 2018

Okresní soud v Táboře
náměstí Mikoláše z Husi č. 43
PSČ 390 17, IČ 024694

Obsah

A. Preambule 3

B. Interní protikorupční program Okresního soudu v Táboře 4

1. Vytváření a posilování protikorupčního klimatu 4
1.1 Propagace protikorupčního postoje vedoucími pracovníky 4
1.2 Etický kodex soudců a zaměstnanců 5
1.3 Vzdělávání soudců a zaměstnanců 5
1.4 Systém pro oznámení podezření na korupci 5
1.5 Ochrana oznamovatelů, soudců a zaměstnanců 6

2. Transparentnost 6
2.1 Zveřejňování informací o veřejných prostředcích 7
2.2 Zveřejňování informací o systému rozhodovaní 7

3. Řízení korupčních rizik a monitoring kontrol 7
3.1 Hodnocení korupčních rizik 7, 8
3.2 Prošetřování a monitoring kontrolních mechanismů odhalujících korupci 9

4. Postupy při podezření na korupci 9
4.1 Postupy při prošetřování podezření na korupci 9
4.2 Následná opatření 10

5. Vyhodnocování interního protikorupčního programu 10
5.1 Vyhodnocování IPP 10
5.2 Zpráva o plnění IPP 10
5.3 Aktualizace IPP 10

C. Závěr 11

A. Preambule

Interní protikorupční program Okresního soudu v Táboře (dále jen "IPP ") je dokument vycházející z Resortního interního protikorupčního programu Ministerstva spravedlnosti a ze Strategie vlády v boji s korupcí na období let 2015 až 2017, Vládní koncepce boje s korupcí na roky 2015 až 2017 (schválená usnesením vlády ze dne 15. prosince 2014 č. 1057) a usnesení vlády ze dne 21. prosince 2015 č. 1077 k aktualizaci Rámcového resortního interního protikorupčního programu. Tento program vnáší do řídícího a kontrolního systému v oblastech, v nichž by mohlo dojít ke korupčnímu jednání, takové prvky, které svým charakterem brání vzniku možného korupčního jednání. Zároveň pojmově definuje korupční jednání v širším slova smyslu, nejen jako přijímání úplatků a podplácení.

Cílem IPP je vytvořit prostředí odmítající korupci, vhodnými průběžně přijímanými opatřeními toto prostředí posilovat, zejména osvětou, posilováním morální integrity soudců a zaměstnanců, aktivní propagací etických zásad, např. v rámci vzdělávání soudců a zaměstnanců, propagací protikorupčního postoje vedoucími pracovníky a naplňováním Etického kodexu soudců a zaměstnanců. Nedílnou součástí protikorupčního prostředí je nastavení systému pro oznámení podezření na korupci a ochrana oznamovatelů.

IPP by měl sloužit k včasnému rozpoznání korupčních rizik, objektivně existujících či subjektivně předpokládaných v procesech probíhajících v rámci veškeré činnosti okresního soudu. Nástrojem pro řízení korupčních rizik a jejich minimalizaci je **Katalog korupčních rizik,** kde důležitým prvkem je významnost rizika. Ke zvládání rizik s vyšší mírou významnosti a vyšší pravděpodobností výskytu je třeba nastavit kontrolní mechanismy. U rizik s menší mírou pravděpodobností výskytu klást důraz na dodržování Etického kodexu, vzdělávání, výběr zaměstnanců a nastavení systému pro oznamování korupce.

Hlavním cílem řízení korupčních rizik je ochránit majetek státu a minimalizovat škody. Aktivním řízením korupčních rizik by IPP měl vnášet do řídicího systému takové prvky, které již svým charakterem brání vzniku možného korupčního prostředí nebo možnosti nepřímého zvýhodňování. K tomu by měla napomáhat funkčnost kontrolních mechanismů v těchto oblastech, pravidelné hodnocení korupčních rizik a prověřování rizikových oblastí.

Vymezení pojmů

Korupce – (z latiny a vychází ze slovního základu rumpere, tj. zlomit, rozlomit, přetrhnout, latinský výraz corruptus označuje následek takového zlomu a způsobuje to, že dotyčný je přinusen ke změně postojů, zásad, názorů) zneužití pravomoci za účelem získání nezaslouženého osobního prospěchu. Znamená takové jednání představitelů veřejného sektoru, jímž se nedobrovolně a nezákonně obohacují prostřednictvím zneužívání pravomocí, které jim byly svěřeny. Korupcí se rozumí takové jednání, kterým osoba v určitém kvalifikovaném postavení (volený zástupce, úředník zaměstnaný ve veřejné správě, zaměstnanec veřejného sektoru, ale i osoba na určité pozici v soukromém sektoru) zneužívá svého postavení k osobnímu třetích osob, přičemž z tohoto jednání mohou mít přímý užitek osoby, které korupční jednání vyvolají, a vždy vzniká škoda do různé míry určitelné skupině fyzických i právnických osob. Pojen korupce nelze zužovat pouze na přímé úplatkářství, závažnějšími formami korupce jsou klientelismus a nepotismus.

Úplatek – neoprávněná výhoda spočívající v přímém majetkovém obohacení nebo jiném zvýhodnění, které se dostává nebo má dostat uplácené osobě nebo s jejím souhlasem jiné osobě, a na kterou není nárok. Může jít o poskytnutí peněz, jiných movitých věcí, protislužby (ať již legální nebo též korupční povahy), a to jak aktuální, tak přislíbené do budoucna.

Klientelismus – (z lat. cliens – poslušný) termín označující upřednostňování přátel a spřízněných skupin. Nejvýraznějším rysem klientského vztahu je uznaná nerovnost zúčastněných stran. Potírání neosobních pravidel trhu, jejich nahrazení pravidly známostí, protekcí a lidí zapojených do určité klientské sítě.

Nepotismus – způsob uplatňování, upevňování a rozšiřování vlivu významného jedince prostřednictvím prosazování vlastních příbuzných a spřízněných osob při obsazování nejrůznějších funkcí.

Střet zájmů – situace, ve které osoba odpovědná dvěma nebo více různým organizacím či autoritám, jejichž požadavky na její chování se více či méně zásadním způsobem rozcházejí. Je to stav, kdy určitý subjekt, který je povinen něco konat (nebo se naopak nějakého jednání zdržet), se současně dostává i do pozice subjektu, jemuž je takové plnění (zdržení se) ku prospěchu nebo naopak ke škodě (zákon č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů).

Veřejné prostředky – finance, věci, majetková práva a jiné majetkové hodnoty patřící státu, státní příspěvkové organizaci, státnímu fondu, územnímu samosprávnému celku, městské části hlavního města Prahy, příspěvkové organizaci územního samosprávného celku, příspěvkové organizaci městské části hlavního města Prahy nebo jiné právnické osobě zřízené k plnění úkolů veřejné správy zvláštním právním předpisem nebo právnické osobě zřízené na základě zvláštního právního předpisu, která hospodaří s veřejnými prostředky.

B. Interní protikorupční program Okresního soudu v Táboře

Popis základních pojmů:

Vedoucí zaměstnanec: vedoucím zaměstnancem se pro účely tohoto materiálu rozumí vedoucí zaměstnanec, a to předsedkyně a místopředseda okresního soudu dle zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, v platném znění, a dále zaměstnanec v pracovním poměru ve smyslu zákoníku práce, a to ředitelka správy, dozorčí úřednice, vedoucí úseku a vedoucí kanceláře.

Zaměstnanec: zaměstnancem se rozumí zaměstnanec v pracovním poměru ve smyslu zákoníku práce

1. Vytváření a posilování protikorupčního klimatu

Cíl: Snižovat motivaci soudců a zaměstnanců ke korupci a zvyšovat pravděpodobnost jejího odhalení.

1.1. Propagace protikorupčního postoje vedoucími pracovníky

Jednou z hlavních povinností vedoucích zaměstnanců je prosazování protikorupčních postojů. Protikorupčním postojem se vedle vlastní bezúhonnosti rozumí zejména dodržování právních předpisů, zdůrazňování důležitosti existence a dodržování Etického kodexu při výkonu práce, propagace jednání odmítajícího korupci a důraz na prošetřování podezření a na vyvození adekvátních disciplinárních a jiných opatření v případě prokázání prošetřovaných skutečností.

Úkol: Věnovat prostor problematice boje s korupcí na poradách soudců a zaměstnanců, informovat o konkrétních příkladech z praxe soudu včetně jejich řešení a důsledků.

Odpovědnost: všichni vedoucí zaměstnanci v rozsahu své kompetence
Termín: průběžně
Termín hodnocení: k datu 31. 12. lichého kalendářního roku jako podklad pro vyhodnocení IPP

1.2 Etický kodex

Etický kodex (dále jen „Kodex") byl vydán Pokynem předsedkyně okresního soudu dne 22. 8. 2014 pod sp. zn. 20 Spr 493/2014 a stanovuje chování a povinnosti soudců a zaměstnanců, které přímo nevyplývají ze zákona či vnitřních předpisů. Jde o souhrn základních hodnot a principů etického chování, jehož účelem je vymezit a podporovat žádoucí standardy chování soudce a zaměstnance ve vztahu k veřejnosti a spolupracovníkům. Kodex dále detailněji rozvádí problematické oblasti, jako jsou např. dary, střet zájmů, apod. Jeho implementace spočívá v aktivní propagaci a vyhodnocování jeho účinnosti.

Úkol: Zabezpečit dostupnost Kodexu na internetových a intranetových stránkách okresního soudu.

Odpovědnost: všichni vedoucí zaměstnanci v rozsahu své kompetence
Termín: průběžně
Termín hodnocení: k datu 31. 12. lichého kalendářního roku jako podklad pro vyhodnocení IPP

1.3 Vzdělávání soudců a zaměstnanců

Vzdělávání soudců a zaměstnanců v protikorupční problematice musí být orientováno na význam ochrany majetku státu, na obsah Kodexu, na zvyšování schopnosti rozpoznat korupci, na zvyšování povědomí o ochraně soudců a zaměstnanců, kteří oznámili podezření na korupci a na postupy vedení soudu v případě potvrzení korupčního jednání. Protikorupční problematika je zařazena do vstupního vzdělávání soudců a zaměstnanců.

Úkol: Soudce a zaměstnance neprodleně po nástupu k okresnímu soudu seznámit s Kodexem, což potvrdí svým podpisem.

Odpovědnost: ředitelka správy
Termín: průběžně
Termín hodnocení: k datu 31. 12. lichého kalendářního roku jako podklad pro vyhodnocení IPP

1.4 Systém pro oznámení podezření na korupci

Jedná se o systém umožňující oznámení při podezření na korupci ze strany soudců, zaměstnanců či veřejnosti; k tomuto slouží protikorupční linka resortu MSp, na které lze podezření na korupční jednání oznámit. Pro přijímání oznámení se využívá všech komunikačních kanálů, snadno dostupných, s ochranou důvěrnosti a totožnosti oznamovatele, možnost přijímat anonymní oznámení, např. na protikorupční lince **221 997 595** a e-mailové adrese korupce@osoud.tab.justice.cz. Řádně prošetřeno musí být i anonymní oznámení týkající se korupčního jednání. Vytvořený systém je nezbytné aktivně ze strany vedení soudu a všech vedoucích zaměstnanců propagovat.

Oznámení by mělo obsahovat:

- identifikaci osob podezřelých z korupčního jednání
- podrobný popis možného korupčního jednání
- konkrétní důkazy o možném korupčním jednání
- případný požadavek na zachování anonymity oznamovatele

Úkol: průběžně aktualizovat kontakty pro oznamování korupce a zajistit jejich zveřejňování na intranetových a internetových stránkách okresního soudu.

Odpovědnost: ředitelka správy
Termín: průběžně
Termín hodnocení: k datu 31. 12. lichého kalendářního roku jako podklad pro vyhodnocení IPP

1.5 Ochrana oznamovatelů

Okresní soud zajistí podporu a ochranu osobám, které v dobré víře upozorní na možné korupční jednání. Součástí ochrany oznamovatelů je systém nestranného posuzování jakéhokoli jednání vůči soudci nebo zaměstnanci, které lze považovat za hrozbu, diskriminaci nebo represi za to, že podal oznámení o podezření na uskutečnění korupčního jednání. Nastavené ochranné postupy a pravidla musí obsahovat i ochranu soudců a zaměstnanců, u kterých se v rámci posouzení oznámení možného korupčního jednání neprokáže pochybení.

Úkol: Vedoucí zaměstnanci odpovídají za aktivní propagaci systému ochrany oznamovatelů.

Odpovědnost: všichni vedoucí zaměstnanci v rozsahu své kompetence
Termín: průběžně
Termín hodnocení: k datu 31. 12. lichého kalendářního roku jako podklad pro vyhodnocení IPP

2. Transparentnost

Cíl: Odrazovat od korupčního jednání prostřednictvím zvyšování pravděpodobnosti odhalení.

Transparentnost umožňuje veřejnou kontrolu hospodaření státu jak soudci a zaměstnanci, tak veřejností. Zároveň zvyšuje pravděpodobnost odhalení korupce a tím odrazuje od korupčního jednání.

2.1 Zveřejňování informací o veřejných prostředcích

Okresní soud zpřístupňuje informace o nakládání s veřejnými prostředky soudcům, zaměstnancům i veřejnosti za účelem zvýšení pravděpodobnosti odhalení korupce na základě Instrukce Ministerstva spravedlnosti č.j. MSP-82/2015-OU-SU-OSU ze dne 2. 6. 2015, o zveřejňování informací na webových stránkách Otevřená data.

2.1.1. Na webu www.data.justice.cz uveřejňovat přehled faktur a plateb.
Na webu www.justice.cz zveřejňovat informace o nakládání s majetkem v oblasti nabídek prodeje a pronájmu, veřejných zakázek, seznam uzavřených smluv včetně dodatků a rozpočet.

Odpovědnost: ředitelka správy, hlavní účetní
Termín: průběžně
Termín hodnocení: k datu 31. 12. lichého kalendářního roku jako podklad pro vyhodnocení IPP

2.1.2. Na webu www.justice.cz/ostab zveřejňovat, resp. aktualizovat k datu 15. 2. a 15. 8. vždy za předchozí pololetí seznam

- poradenských a ostatních externích společností působících na základě příkazní či jiné smlouvy
- advokátů a advokátních kanceláří, které mají uzavřené smlouvy o poskytování právních služeb, a to včetně sjednaných či smluvních odměn za činnost, včetně uvedení souhrnu vyplacených finančních prostředků

Odpovědnost: ředitelka správy
Termín: průběžně
Termín hodnocení: k datu 31. 12. lichého kalendářního roku jako podklad pro vyhodnocení IPP

2.1.3. Na webu www.justice.cz průběžně zveřejňovat nabídky prodeje majetku a pronájmu majetku státu, dále tyto zveřejňovat na webu www.uzsvm.cz

Odpovědnost: ředitelka správy, správkyně majetku
Termín: průběžně
Termín hodnocení: k datu 31. 12. lichého kalendářního roku jako podklad pro vyhodnocení IPP

2.1.4. Na základě zákona č. 340/2015 Sb., o zvláštních podmínkách účinnosti některých smluv, uveřejňování těchto smluv a o registru smluv (zákon o registru smluv), v platném znění, uveřejňovat v registru smluv smlouvy a objednávky s finančním plněním vyšším než 50 000,-- Kč bez DPH.

Odpovědnost: ředitelka správy
Termín: průběžně
Termín hodnocení: k datu 31. 12. lichého kalendářního roku jako podklad pro vyhodnocení IPP

2.2 Zveřejňování informací o systému rozhodování

Okresní soud transparentně zpřístupňuje informace o struktuře a kompetencích při rozhodování soudcům, zaměstnancům i veřejnosti na svých internetových stránkách.

Úkol:

Zveřejnit Rozvrh práce pro příslušný rok a jeho změny a dále povinné informace způsobem umožňujícím vzdálený přístup podle § 5 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, v platném znění.

Odpovědnost: předsedkyně okresního soudu, ředitelka správy, dozorčí úřednice
Termín: průběžně
Termín hodnocení: k datu 31.12. lichého kalendářního roku jako podklad pro vyhodnocení IPP

3. Řízení korupčních rizik a monitoring kontrol

Cíl: Nastavit účinné kontrolní mechanismy a zajistit efektivní odhalování korupčního jednání.

Identifikace, hodnocení a řízení korupčních rizik je součástí celkového procesu práce s riziky spojenými s činností okresního soudu. Efektivní řízení rizik je podmíněno fungováním účinného vnitřního kontrolního systému.

3.1 Hodnocení korupčních rizik

Hodnocení korupčních rizik se provádí pravidelně, alespoň jedenkrát ročně.

Hodnocení korupčních rizik obsahuje:

- identifikaci a analýzu korupčního rizika ve všech činnostech soudu
- stanovení strategie řízení korupčních rizik
- vytvoření katalogu korupčních rizik
- přijetí opatření ke snížení pravděpodobnosti či dopadu korupčních rizik

Smyslem katalogu korupčních rizik je:

- identifikovat oblasti současného systému, ve kterých hrozí nebezpečí výskytu korupčního jednání, popsat korupční rizika a v návaznosti na jejich význam pak další činnosti okresního soudu

- přijímat taková opatření, jež by vedla k minimalizaci těchto korupčních rizik, případně k eliminaci korupčního prostředí.

Riziko – znamená nebezpečí vzniku události, která může negativně ovlivnit dosažení cílů soudu.

Pravděpodobnost výskytu rizika (P) – je možnost vzniku události v budoucnu.

Dopad rizika (D) – je možno chápat jako následek vzniklé události ovlivňující negativně dosažení cílů soudu, přičemž je možné jej rozlišit na přímý materiální dopad a nepřímý materiální dopad s vlivem na společenskou nebezpečnost.

Významnost jednotlivých procesů (V) - je dána součinem pravděpodobnosti výskytu rizika (P) a dopadu korupčního jednání (D).

$$V = P * D$$

Pravděpodobnost výskytu korupčního jednání (rizika) – P

Stupeň	Popis
5	Téměř jistý – ukazující se téměř vždy (80-100%)
4	Pravděpodobný, častý – projevuje se často (60-80%)
3	Možný, pravděpodobný – projevuje se (40-60%)
2	Možný, nepravděpodobný – ukazuje se občas (5-40%)
1	Téměř vyloučený, výjimečný – ukazuje se za výjimečných okolností (0-5%)

Dopad výskytu korupčního jednání – D

Stupeň	Popis
5	Devastující, OS není schopen plnit úkoly, které jí ukládá zákon a pro které byla zřízena, obrovské finanční ztráty
4	Zásadní, selhání základních funkcí, velké finanční ztráty
3	Podstatný, opakující se výpadky, střední finanční ztráty
2	Málo podstatný, malé finanční ztráty
1	Prakticky žádný, bez vlivu, nevýznamné finanční ztráty

Významnost jednotlivých procesů - V

V je v rozmezí hodnot 16 – 25	velké riziko, nutno bezprostředně realizovat opatření snižující riziko na přijatelnou úroveň
V je v rozmezí hodnot 10 – 15	střední riziko, nutno realizovat opatření ke snížení rizika
V je v rozmezí hodnot 4 – 9	malé riziko, práce se zvýšenou pozorností (školení, režimová opatření, atd.)
V je v rozmezí hodnot 0 – 3	triviální riziko, nejsou vyžadována žádná opatření

3.2 Prošetřování a monitoring kontrolních mechanismů odhalujících korupci

Jedná se o pravidelné prošetřování činností, v nichž je riziko korupce hodnoceno jako významné, s cílem identifikovat a vyhodnotit skutečnosti nasvědčující výskytu korupčního jednání.

Úkol: Vedoucí zaměstnanci zajistí v rámci své řídící a kontrolní činnosti prověření funkčnosti nastavených opatření a mechanismů k odhalení korupčního jednání a posouzení aktuálnosti a přiměřenosti souvisejících interních předpisů.

Odpovědnost: vedoucí zaměstnanci v rozsahu své kompetence
Termín: průběžně
Termín hodnocení: k datu 31. 12. lichého kalendářního roku jako podklad pro vyhodnocení IPP

4. Postupy při podezření na korupci

Cíl: Minimalizovat ztráty způsobené korupčním jednáním a zabránit výskytu dalšího obdobného jednání.

Bezodkladná reakce při podezření na korupční jednání zvyšuje pravděpodobnost jeho úspěšného prověření. Důkladná analýza příčin vzniku korupčního jednání je pak zásadní pro posílení preventivních mechanismů, které sníží riziko opakovaného výskytu korupce.

4.1 Postupy při prošetřování podezření na korupci

Okresní soud má stanoveny transparentní postupy pro prošetřování podezření na korupci. Jde zejména o postupy v rámci systému pro oznámení podezření na korupci a systému ochrany oznamovatelů, systém evidování a vyřizování stížností, oznámení o podezření na korupci.

Úkol: Při prošetřování podezření na korupci postupovat rychle a důkladně, aby se zamezilo případným ztrátám nebo škodám na majetku státu.

Odpovědnost: vedoucí zaměstnanci
Termín: průběžně
Termín hodnocení: k datu 31. 12. lichého kalendářního roku jako podklad pro vyhodnocení IPP

4.2 Následná opatření

Implementace nápravných opatření omezí opakování korupčního jednání či zajistí jeho včasné odhalení v budoucnu.

Úkol: Na základě prokázaného korupčního jednání jsou k jeho eliminaci přijímána opatření zaměřená na oblast úpravy vnitřních předpisů, vyvození disciplinárních sankcí a řešení vzniklých škod.

Odpovědnost: vedoucí zaměstnanci v rozsahu své kompetence
Termín: průběžně
Termín hodnocení: k datu 31.12. lichého kalendářního roku jako podklad pro vyhodnocení IPP

5. Vyhodnocování interního protikorupčního programu

Cíl: zjistit, zda jsou plněna protikorupční opatření, zdokonalovat IPP

5.1 Shromažďování údajů a vyhodnocení interního protikorupčního programu

Vyhodnocování účinnosti IPP je zaměřeno na plnění jeho jednotlivých částí jak kvalitativně, tak kvantitativně, na účinnost tohoto plnění a na implementaci nápravných opatření.

Úkol: Vyhodnocení účinnosti IPP současně s případným návrhem na aktualizaci Katalogu korupčních rizik

Odpovědnost: předsedkyně okresního soudu, ředitelka správy
Termín hodnocení: k datu 31. 12. lichého kalendářního roku jako podklad pro vyhodnocení IPP

5.2 Zpráva o plnění interního protikorupčního programu

O plnění IPP je každoročně zpracována zpráva. Obsahem zprávy je stav implementace protikorupčních nástrojů, plán nápravných opatření, katalog korupčních rizik, počet identifikovaných podezření na korupci a výsledky jejich prověření, výsledek hodnocení účinnosti celého IPP.

Úkol: provést celkové vyhodnocení účinnosti IPP a zpracovat zprávu o IPP ze získaných informací a vyhodnocení.

Odpovědnost: ředitelka správy
Termín: k datu 31. 3. následujícího sudého kalendářního roku podle stavu k 31. 12. předchozího lichého kalendářního roku

5.3 Aktualizace interního protikorupčního programu

Na základě zprávy o plnění IPP – viz bod 5.2 – bude provedena aktualizace IPP a jeho aktuální znění zveřejněno na internetových stránkách. Aktualizovaný IPP bude obsahovat úpravy jednotlivých bodů tam, kde ze zprávy o plnění a hodnocení účinnosti vyplynula potřeba zlepšení.

Úkol: provést aktualizaci IPP, při aktualizaci vycházet ze závěrů zprávy o IPP a přijatých nápravných opatření a provést kontrolu souladu s aktuálním IPP.

Odpovědnost: ředitelka správy okresního soudu
Termín: do 30. června sudého kalendářního roku

C. Závěr

IPP je účinný dnem podpisu předsedkyně okresního soudu a je v plném rozsahu závazný pro všechny soudce a zaměstnance.